

УКООПСПЛКА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
ІНСТИТУТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою
Хмельницького кооперативного
торговельно-економічного інституту
2020 р., протокол № 6
Голова вченої ради Д.М. Коваль
Введено в дію наказом ректора
від 01 2020 р., № 15-02

Положення
про порядок зарахування результатів неформальної освіти у
Хмельницькому кооперативному торговельно-економічному інституті

Хмельницький, 2020

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті у Хмельницькому кооперативному торговельно-економічному інституті (далі - Положення) регламентує порядок зарахування у Хмельницькому кооперативному торговельно-економічному інституті (далі - Інститут) здобувачам вищої освіти (далі - здобувачами) результатів неформальної освіти, яка здобувалася за освітніми програмами та не передбачала присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але могла завершуватися присвоєнням професійних та (або) присудженням часткових освітніх кваліфікацій при навчанні на території України чи за її межами, а також інформальної освіти, яка здійснювалася здобувачами у порядку самоосвіти.

1.2. Інститут визнає, що особа реалізує своє право на освіту впродовж життя шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти та створює умови для розвитку суб'єктів освітньої діяльності, що надають відповідні освітні послуги, а також заохочує до здобуття освіти всіх видів.

1.3. Нормативні посилання:

- України "Про освіту";
- Закону України "Про вищу освіту" № 1556-VII від 01.07.2014 року (зі змінами); Постанови Кабінету Міністрів України від 23.13.2013 р. № 11341 "Про затвердження Національної рамки кваліфікацій";
- Постанови Кабінету Міністрів від 29.04.2015 р. № 266 "Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти";
- Постанови Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 "Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність";
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 р. № 977 "Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти";
- Методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо запровадження Європейської кредитно- трансферної системи та її ключових документів у закладах вищої освіти, нормативних документів Інституту.

1.4. У цьому Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

- *Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЕКТС)* - система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів; ґрунтуючись на визначені навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЕКТС;

- *засоби вимірювання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті* (*далі - засоби вимірювання*) - екзаменаційні білети, контрольні та тестові завдання, письмові роботи, інструменти, обладнання, матеріали та інші засоби відповідно до рівня кваліфікації та технологічних вимог.

- *інформальна освіта (самоосвіта)* - це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям;

- *кваліфікація* - визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання);

- *кваліфікаційний центр* - це суб'єкт, уповноважений на оцінювання і визнання результатів навчання осіб (зокрема, здобутих шляхом неформальної чи інформальної освіти), присвоєння та (або) підтвердження відповідних професійних кваліфікацій;

- *кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (кредит ЕКТС)* - одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЕКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЕКТС;

- *неформальна освіта* - освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та (або) присудженням часткових освітніх кваліфікацій;

- *неформальне навчання* - додаткове інституційно організоване навчання, що не завершується наданням кваліфікації певного рівня (етапу, циклу) формальної освіти;

- *освітня кваліфікація* - це визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей);

- *перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті* - це процес визнання в системі формальної освіти знань, умінь та інших компетентностей, набутих у неформальній чи інформальній освіті;

- *повна кваліфікація* - визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності, іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчений відповідним документом повний перелік компетентностей здобутий особою відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій, що визначені відповідним стандартом;

- *професійна кваліфікація* - визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності, іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність;

- *результати навчання* - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів (у т. ч. у неформальній освіті);

- *формальна освіта* - це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою

- *часткова кваліфікація* - визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності, іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом частина компетентностей здобута особою відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій, що визначені відповідним стандартом.

1.5. Неформальна освіта здійснюється в таких формах: професійні курси (тренінги), майстер-класи, семінари, професійне стажування, онлайн-курси, громадянська освіта тощо.

1.6. Неформальна освіта є доповненням та (або) альтернативою формальної освіти в навченні протягом усього життя людини.

2. ПРАВИЛА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ У НЕФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ

2.1. Право на визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти.

2.2. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою, за якою він навчається.

2.3. Визнання результатів навчання у неформальній (інформальній) освіті розповсюджується лише на обов'язкові навчальні дисципліни навчального плану освітньо-професійної програми, оскільки дисципліни вільного вибору студента, здобувач може обирати самостійно з пропонованого переліку, що дає йому змогу віддати перевагу дисципліні, що є більш пріоритетною, забезпечуючи, таким чином, формування своєї індивідуальної освітньої трасекторії. При цьому зміст та результати навчання обраної дисципліни можуть відрізнятися від змісту та результатів навчання отриманих у неформальній освіті.

2.4. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті дозволяється для навчальних дисциплін, викладання яких за навчальним планом освітньо-професійної програми починається з другого семестру.

2.5. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті відбувається у семестрі, що передує семестру початку вивчення навчальної дисципліни, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

2.6. Визнанню можуть підлягати результати навчання, отримані у неформальній освіті, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню (курсовій роботі, курсовому проекту, контрольній роботі тощо), які передбачені робочою програмою даної навчальної дисципліни.

2.7. Інститут може визнати результати, отримані у неформальній освіті обсягом, що, як правило, не перевищує 10 % від загального обсягу кредитів

передбачених освітньо-професійною програмою, але не більше 6 кредитів на бакалаврському рівні освіти та не більше 5 кредитів на магістерському та освітньо-науковому рівнях вищої освіти в межах навчального року.

3. ПОРЯДОК ТА ПРОЦЕДУРИ ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ У НЕФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ

3.1. Здобувач вищої освіти звертається з заявою до декана факультету з клопотанням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній (інформальній) освіті.

3.2. До заяви додаються документи, які підтверджують ті вміння, які здобувач отримав під час навчання, зокрема:

- завірені у встановленому порядку копії документів, що підтверджують участь здобувача у заході неформальної освіти (свідоцтва, сертифікати, дипломи тощо, які підтверджують ті вміння, які здобувач отримав під час навчання). У випадку подання зазначених документів іноземною мовою заявник подає їх переклад, нотаріально завірений в установленаому порядку;
- опис заходу неформальної освіти (інформаційний лист, запрошення, програма тощо);
- опис змісту та результатів інформальної освіти тощо.

3.3. Для визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті деканом факультету створюється предметна комісія, до якої входять:

- декан факультету;
- гарант освітньо-професійної програми за якою навчається здобувач;
- науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни, що пропонуються для перезарахування на основі визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

3.4. Склад предметної комісії затверджується наказом ректора Інституту.

3.5. Предметна комісія може рекомендувати:

- повне визнання результатів навчання, отриманих у неформальній (інформальній) освіті;
- часткове визнання результатів навчання, отриманих у неформальній (інформальній) освіті;

- відмовити у визнанні результатів навчання, отриманих у неформальній (інформальній) освіті.

3.5.1. Повне визнання результатів навчання, отриманих у неформальній (інформальній) освіті рекомендують у випадку, коли вивчена дисципліна співпадає із запланованими результатами навчання (компетентностями) або має несуттєві відмінності, а також близька за обсягом і змістом (не менше, ніж на 75 %).

3.5.2. Часткове визнання результатів навчання, отриманих у неформальній (інформальній) освіті рекомендують у тому випадку, коли дисципліну визнають не повністю, і за деякими темами необхідне додаткове проведення переатестації. У цьому випадку зарахування дисципліни здійснюється за результатами виконання індивідуального завдання, складеного екзамену або пройденої співбесіди.

3.6. Предметна комісія розглядає надані документи, проводить співбесіду із здобувачем та перезараховує результати навчання, отримані у неформальній (інформальній) освіті або призначає контрольний захід.

3.7. Предметна комісія приймає до уваги результати неформального навчання та може присвоїти кредити з дисциплін, що відповідають вимогам відповідної освітньо-професійної програми щодо формування запланованих компетентностей.

3.8. Предметна комісія визначає змістовну відповідність результатів неформального навчання та навчальних дисциплін, керуючись переліком компетентностей і результатів навчання, досягнення яких передбачене освітньо-професійною програмою здобувача.

3.9. На основі робочої програми навчальної дисципліни предметна комісія визначає обсяги перезарахування в кредитах ЄКТС.

3.10. При перезарахуванні за результатами співбесіди виставляється та підсумкова оцінка, що зазначена у документі, що підтверджує участь здобувача у заході неформальної освіти.

3.11. У випадку відсутності підсумкової оцінки в документі (сертифікаті, свідоцтві тощо), предметна комісія призначає контрольний захід.

3.12. Предметна комісія визначає метод і форму оцінювання результатів навчання, отриманих у неформальній (інформальній) освіті відповідно до навчального плану.

3.13. Здобувач має бути ознайомлений з програмою навчальної дисципліни, критеріями оцінювання та засобами вимірювання, які виносяться на підсумкове оцінювання, а також правилами оскарження результатів.

3.14. Якщо робочою програмою навчальної дисципліни передбачено виконання письмової роботи з даної дисципліни (курсової роботи, курсового проекту тощо), то здобувача ознайомлюють із переліком тем письмової роботи.

3.15. Предметна комісія відводить здобувачеві 5 робочих днів (з кожної дисципліни) для підготовки до підсумкового контролю та 10 робочих днів для написання письмової роботи (за необхідності).

3.16. Предметна комісія виставляє підсумкову оцінку за прийнятою в Інституті 100-баловою шкалою ЕКТС.

3.17. Якщо здобувач за результатами проведеного контрольного заходу отримав менше 60 балів, то йому не зараховуються результати навчання, отримані у неформальній (інформальній) освіті.

3.18. За наявності сертифікату відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче В2) з навчальної дисципліни "Іноземна мова" обов'язкової частини навчальних планів усіх освітньо- професійних програм та усіх рівнів вищої освіти перезараховується з підсумковою оцінкою 100 балів.

3.19. У випадку прийняття рішення про повне визнання результатів навчання, отриманих у неформальній (інформальній) освіті здобувач звільняється від вивчення перезарахованої дисципліни.

3.20. Якщо предметною комісією прийняте рішення про часткове визнання результатів навчання, отриманих у неформальній (інформальній) освіті і, відповідно, зарахуванню підлягають окремі розділи чи теми, то це обов'язково враховується викладачем під час вивчення здобувачем дисципліни, а також при виставленні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

3.21. За підсумками роботи предметна комісія складає протокол, у якому міститься висновок про повне (часткове) зарахування чи незарахування відповідної навчальної дисципліни.

3.22. При повному визнанні результатів навчання, отриманих у неформальній (інформальній) освіті відповідно до рішення предметної комісії до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти та в інші документи вносяться інформація

про пере зараховану дисципліну: назва дисципліни, загальна кількість годин (кредитів), оцінка та підстава визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (номер протоколу).

3.23. У разі негативного висновку предметної комісії щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній (інформальній) освіті, здобувач має право звернутися з заявою про апеляцію до ректора Інституту.

3.24. Ректор своїм наказом створює апеляційну комісію у складі першого проректора, завідувача відділу моніторингу якості освіти та акредитації та науково-педагогічних працівників кафедри, на якій викладається дисципліна та які не входили до складу предметної комісії.

3.25. За результатами розгляду скарги апеляційна комісія приймає обґрутоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Це Положення набирає чинності з дати затвердження Вченого ради Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту та вводяться в дію наказом ректора.

4.2. У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і вступають у дію внесені зміни.

4.3. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і затверджуються Вченою радою Інституту та вводяться в дію наказом ректора.